

AKUPUNKTURA W REHABILITACJI POWIKŁAŃ UDARU MÓZGU: METODA „OBUDZIĆ MÓZG, OTWORZYĆ ZMYŚŁY”

Tania Camacho-Regnier, Terapeutka TMC, Lic. Akup. (Centrum Medycyny Chińskiej w Krakowie)



W Polsce udar naczyniowy mózgu jest najczęstszą przyczyną niepełnosprawności u dorosłych i występuje z wysoką częstością: jedna osoba co 8 minut, czyli ok. 60 tysięcy osób rocznie!

Zakłócenie dopływu krwi do części mózgu nie pozwala tkance mózgowej dotlenić się albo odżywić i w ciągu minut komórki mózgowe obumierają. Z tego powodu, pacjent doznaje serii osłabiających oraz uciążliwych skutków ubocznych lub powikłań takich jak:

- Paraliż na jednej stronie ciała (porażenie połowicze)
- Problemy z mówieniem lub z przełykaniem (afazja/dysfagia)
- Problemy z wystawianiem się lub ze zrozumieniem mowy
- Brak pamięci/ obniżenie funkcje poznawczych
- Problemy emocjonalny takie jak np. jak depresja lub brak kontroli emocji
- Ból oraz drętwienie

W Tradycyjnej Medycynie Chińskiej (TMC) objawy oraz cechy udaru mózgu były udokumentowane już od czasów Dynastii Han (25-220 n.e.) i zaliczane były do grupy leczonych syndromów:

- „Zhong Feng” czyli Wiatr uderzający w środek (udar),
- „Jue Zheng” – omdlenie,
- „Pian Feng” – porażenie połowicze oraz
- „Pian Ku” – paraliż.

W 1972 roku została stworzona nowoczesna metoda rehabilitacji udaru akupunkturą. Jej autorem był dr Shi Xue-Min, założyciel Pierwszego Klinicznego Szpitala w Tianjin, który pracował 40 lat z pacjentami z powikłaniami poudarowych. Opracował on metodę akupunktury nazwaną „Xing Nao Kai Qiao” (XNKQ) czyli: „Obudzić mózg, otworzyć zmysły”.

Stosowana na całym świecie metoda akupunktury zalecana przez dr Shi Xue-Min polega na krótkiej oraz intensywnej stymulacji specyficznych punktów za pomocą igieł. Przykładowo, jeden z używanych punktów może bezpośrednio wzbudzać oraz aktywować ograniczony udarem stan komórek mózgowych, tak samo jak poprawiać krążenie w tętnicy szyjnej, usprawniając w ten sposób krążenie krwi w mózgu i jego odżywianie. Jednakże, leczenie nie skupia się tylko na źródle problemu. Stosując lokalne punkty, stymuluje się przewodnictwo nerwowe zmniejszając (lub nawet całkiem niwelując) objawy neurologiczne, takie jak np. paraliż, trudności z mówieniem czy przełykaniem itp.

Wyniki różnych naukowych badań klinicznych udowodniły skuteczność akupunktura oraz metody XNKQ w rehabilitacji powikłań po udarowych, zwłaszcza w ostrej fazie – wtedy leczenie jest najskuteczniejsze. Z tego powodu, jest bardzo istotnym, by pacjent szukał pomocy u akupunkturzysty

od razu po zakończeniu leczenia w szpitalu, a nawet, jeśli to możliwe – już równolegle z farmakologicznym leczeniem szpitalnym. Jedno z badań pokazało, że Xing Nao Kai Qiao może znacznie zmniejszać wskaźnik niepełnosprawności oraz poprawiać funkcje organizmu i jakość życia codziennego. Rezonans magnetyczny wykonany w trakcie tych badań wykazał, że XNKQ może poprawiać połączenie funkcjonalne w obszarze motorycznym mózgu.

Dzisiaj, dr Shi jest uważany w chińskim środowisku lekarskim jako „Jeden ze skarbów Chin”. Jego dziedzictwo, Xing Nao Kai Qiao, jest nauczany w uniwersytetach Medycyny Chińskiej na całym świecie, m.in. w Niemczech, Francji, Stanach Zjednoczonych, Japonii, Algierii, Włoszech oraz Meksyku, gdzie skończyłam studia Medycyny Chińskiej w Instytucie stowarzyszonym z Pierwszym Kliniknym Szpitalem w Tianjin, gdzie mieliśmy przyjemność wielokrotnie gościć dr Shi Xue-Ming i uczyć się od Niego.

W trakcie swojej praktyki, miałam w Polsce okazję rehabilitować kilku pacjentów po udarze z różnymi zaburzeniami i urazami, zależącymi od poziomu uszkodzenia mózgu oraz czasu liczonego od pierwszego objawu. Niestety w Polsce jeszcze nie ma zbyt wielu informacji na temat skuteczności akupunktury w rehabilitacji takich pacjentów i z tego powodu wielu z nich nie trafia na leczenie medycyna chińską.

Rehabilitacja tą metodą i jej częstotliwość zależą od poziomu uszkodzenia mózgu i innych objawów oraz stopnia powikłań, oraz od tego, czy jest to faza ostra czy chroniczna. Najczęściej zaleca się nakłuwanie codziennie przez 10 dni, a potem 2 razy w tygodniu.

Mimo wszystko, warto pamiętać, że profilaktyka zawsze będzie najlepszą medycyną. W Medycynie Chińskiej zawsze próbujemy zachęcić pacjentów, żeby aktywnie dbali o własne zdrowie. Dlatego polecam dbałość o świeżą i właściwą dietę, ale i również o zachowanie umiarkowanych stanów emocjonalnych. Największe czynniki ryzyka dla osób w średnim wieku to nadwaga, przesadzone spożywanie alkoholu, brak ruchu, palenie, cukrzyca, wysoki poziom stresu, ale przede wszystkim złość, zażywanie wysoko stymulujących narkotyków itp.

Nie ma lepszego lekarstwa niż profilaktyka. W Medycynie Chińskiej, zawsze zachęcamy pacjentów, aby zadbali samodzielnie o własne zdrowie, unikając tym sposobem poważnych problemów medycznych, takich jak m.in. udar. Dlatego polecam dbać o właściwą dietę i tryb życia, ale i również o stan emocjonalny.

Badania naukowe Evidence-based Medicine potwierdzające skuteczność, bezpieczeństwo i walory ekonomiczne akupunktury w rehabilitacji poudarowej:

Acupuncture for Stroke Rehabilitation: Three Decades of Information from China

Autorzy: Hoy Ping, Yee Chan i in.

Blue Poppy Enterprises, Inc., 2006 – 176 stron

[https://www.acupunctureproducts.com/Acupuncture for Stroke Rehabilitation.html](https://www.acupunctureproducts.com/Acupuncture%20for%20Stroke%20Rehabilitation.html)

Using the information in this book, the thousands of people living with long term disability due to stroke, can lead a better quality of life. The book contains classical and standard contemporary acupuncture for emergency and rehabilitation use. Its covers such areas as: Running needle; Moxibustion; Electro-acupuncture; Magneto-therapy and herbal patches; Special protocols by famous contemporary practitioners; Treatments for body, scalp, ear, tongue, wrist-ankle and ocular acupuncture; and, the treatment of 23 post stroke sequelae. The final chapter of the book recounts the outcomes of scores of clinical trials proving acupuncture efficacy in the treatment of stroke.